

יוצא דופן פרק חמישי נדה

מו.

עין משפט
נר מצוה

פח א ב ג ד מיי פ"ב מהל'
 אשמת הל"מ (והל"ט)
 סמג עש"ב כ טו"ט הר"ע
 סימן קנה סמי"ד וסומן
 קסו סמי"ג
 פ"ב מ"ה שם הל"א ופ"א
 מהל' גירושין הל"א סמג
 שם טו"ט הר"ע סימן קנה
 סמ"ג יב ונכ"ד אלפס יבמות
 פ"ג דף מ"ג
 ז ר ד ח מ"ה פ"א מהל'
 גירושין הל"ד סמג עש"ב
 טו"ט הר"ע פ"ב קנה סמ"ג
 יב ונכ"ד אלפס ז'
 ע"י ונכ"ד אלפס ז'
 צ"א ט"ו שם הל"א טו"ט
 שם סמ"ג ונכ"ד אלפס
 ז' סמ"ג

בן מ' שנים שהביא ב' שערות שומא. אי ל"ג ויום אחד אחי שפיר
 לאחיה אף כרזי יוסי ואי גרסינן ויום אחד מייני צל"ן עורן צו
 בשנת י"ג דמודה רבי יוסי בנשורו: קמ"נה כ"י שנה ממאנת.
 להך לישנא אין להוכיח דמוך זמן כלפני זמן דהא ממאנת היינו
 בדקרו ולא אשכחו אז כמו שעממ"ד

במסקנא דלא דקרו אצל היכא דליכא
 שערות מזנינו למימר דהוי כללית
 זמן ואינה ממאנת ומ"מ נראה להלכה
 דמוך זמן כלפני זמן דמ"ד כללית
 זמן איתומב לעיל ור"ג דלמך לעיל
 נמי כתנאי דחי ליה הש"ס וגם
 בלישנא קמא פסיק רבא בהדיא דמוך
 זמן כלפני זמן: אב"ד א"ה צ"ה
 בעיא בדיקה. מימה דרבא סבר הכא
 דאינה חוללת עד שמהא גדולה וצפ'
 התקבל (גיטין דף סה). אמר רבא ג'
 מדות נקטן הגיע לעונת נדרים
 נדרו נדר וכנגדו נקטנה חוללת
 משמע דקטנה הגיעת לעונת נדרים
 שיהי חוללת דהיינו צת י"א ויום אחד
 ואפי' מייתי הסם בהדיא לא אמר
 הכא דמוך זמן כלפני זמן ורש"י
 פירש כנגדו נקטנה היינו צת י"ג
 שנה ויום אחד דהוי עונת נדרים
 דקטן ולא הירא ומפרש ר"ת דהתם
 רבא אליבא דר' יוסי דקאמר קטנה
 חוללת וקמ"ל דדוקא כשהגיע לעונת
 נדרים וכן משמע בפרק מצות חליצה
 (גיטות דף קה): דלמך מצות נדרים
 יוסי נלמד קטנה חוללת בפעויות
 כצת שית וכצת שצע דלוא היא צת
 כוונה לחליצה ורבא אמר עד שמגיע
 לעונת נדרים פירוש לרבי יוסי
 והילכתא עד שמצא צ' שערות וכל
 זה מדברי רבא ועוד י"ל דהתם צפ'
 התקבל (גיטין דף סה). גרסינן רבא
 דהא קאמר הסם ולמכור בנכסי
 אצוי עד שיהא צן כ' שנה ואילו רבא
 אית ליה צפרק מי שמת (צ"ב דף
 קה). דלמכור בנכסי אצוי עד
 שיהא צן י"ח וכן נר"ך להיות שם
 צספרים ולא כספרים דגרסי התם
 אפכא דלמכור סוגיא דהתם: א

ועמא. דחשיבי להו שערות ללאחר זמן הוא דגמרו לנמליה צין
 בשערות צין בשנים הא תוך הזמן חשיבין להו שומא דקטן הוא ולא
 מצית לרבווי מאיש: בן ט' שנים שהביא שערות שומא. ואפי' לר'
 יוסי צרבי יהודה ומצן ט' ועד בן י"ג ויום אחד פלוגמא: שומא.
 ורוא"ה צ"ה: ור"ה לנגדל שער צה:

הא י"ג גופיה סימן. ואפי' לרבנן
 והדר מני כו': מאי לאו סנאי היא.
 ואליבא דרבנן י"ג הוי תוך זמן למינוק
 דקמני צמתני: ורישא. למשיות
 י"ג סימן: רבי היא. דלמך בתנוקת
 הויא י"ג לאחר זמן: וסיפא. דמשמע
 שומא: ר"ש צן אלעור (ה). דלמך
 י"ג בתנוקת הוי תוך זמן. בכל הכן
 תירוטי מוקמנין תוך זמן כלפני זמן:
 והוא שעורן צו. כשהגדיל אצל נשרו
 צינתיים איגלאי מילתא דשומא הוי:
 מהני לשמעמא דרבא צהאי לישנא.
 דשמעת מיניה נמי תוך זמן כלפני
 זמן: ממאנת הולכת. ואין דאשפין
 שמה הדיאה צ' שערות דאשפין
 הדיאה שומא נינהו והיינו תוך זמן
 כלפני זמן: אינה ממאנת. שמה
 הדיאה ועכשיו הוי סימן דהא לאחר
 זמן הוא ואם יצמה היא לא חשיבין
 לה גדולה לענין חליצה ואינה חוללת:
 גדולה היא. אם הדיאה: וכי סימא
 מספקא ליה. אם הדיאה אם לא
 הדיאה הלך מילאן לא דלמא הדיאה
 וחליצה נמי לא שמה לא הדיאה:
 והא מיפשט פשיטא ליה לרבא.
 דכיון דהגיעה לכלל שנותיה דודאי
 הדיאה: ה"מ לענין (ט). דל"א אחיה
 למיחלץ לאחר זמן וצדקנו ולא אשכחן
 א ליה (א) חיישינן למימר גדולה היא
 ותחלוץ בהסימנין נשרו: אצל לענין
 מילאן חיישינן. שמה נשרו לחומר
 וקנאה צדיאה וצביא גט: והא חיישינן
 קאמר. ולא ודאי נשרו וחיישינן
 לחומר משמע: אלא לעולם.
 אינה ממאנת דרבא גדלה דקטנה
 הלכך מסתמא אמרינן כיון שהגיעה
 לכלל שנותיה ודאי אית לה ואינה
 צריכה בדיקה וצביא גט: ולענין
 חליצה חיישינן גרסינן. כלומר ולענין
 חליצה משום הכי אינה חוללת דחיישינן
 שמה לא הדיאה סימנין. ודקשיא לך
 האמר רבא חוקה הדיאה סימנין ל"ק
 כי אמר רבא חוקה למילאן דלא
 ממאנת מסתמא אצל לחליצה צביא
 בדיקה: חוששין שמה נשרו. ואם
 הגיעה לכלל שנותיה וצדקו ולא אשכחו
 לא ממאנת: ודקשיא סוד זמן.
 יתומה מדעת אמה ואחיה לדעתה:
 ובעל אחר זמן דאיכא ספיקא. דאשת
 איש דאורייתא דבשעת צביאה ללאחר
 זמן שמה הדיאה והויא לה ציאה זו
 קדושין גמורין דהא גדלה שוב אינה
 יוצאה צמילאן: אצל מעיקרא. דמכי
 עברה שמה דמתיה סרי ולא צעל לא
 חיישינן שמה נשרו דהא לא הו צה
 היכא דלא אשכחו אצל הדיאה אצל
 בגדולה דלמא אחיה לנחון הנבעלת
 תוך הזמן מניוק היודע להפליא: ואלו
 את הקדשו: לוקא. ואפי' דבצמילת
 אחריתי לאו צר עונשין הוא: כי יפליא.
 מיניה מרצין (תמורה צ: מופלא סמוך לאיש.
 מופלא יודע לפרש לשם מי נדר. סמוך
 לאיש שהוא סמוך לזא כלל גדול דהיינו
 שנה אחת קודם זמן שהוא ראו
 להביא שערות והיינו צמיונות כל י"ג
 וצמיונות כל י"ג: ולא יחל. אפי' דבצדי
 קרא לא כתיב בר ידור נדר וגו' ומופלא
 סמוך לאיש בכלל איש וסמין ליה ולא
 יחל דברו: ודע

א) קדושין טו: ע"ש.
 ב) נקמן מהל' א ויבמות
 ג) י"ג ב כו"ט הר"ע.
 ד) רש"י מ"ז ע"ש. ו) ז"ל
 ז) וצ"ב קה. ד"ה
 ח) אמר רבי היריב צביאור
 יומין.

תורה אור השלם

1. דבר אל בני ישראל
 ואמרת אליהם איש או
 אשה כי יפלא לגדר נדר
 נדר לחייו לך:
 במדבר ו ב
 2. איש כי ידר נדר לך או
 השבע שבועה לאשר אסר
 על נפשו לא יחל דברו
 ככל דבא מפיו יעשה:
 במדבר ג ג

הגהות הב"ח

א) רש"י ד"ה ר' שמעון בן
 אלעזר היא דלמך: (ג) ר"ה
 הוי מילי לענין חליצה דל:

גליון הש"ס

גב' אבל מעיקרא לא ע'
 לקמן נב ע"ב מ"ה הלכה:

הגהות מהר"ב

רנשבורג

א) רש"י ד"ה מי מילי וכו' ולא
 אשכחן ליה לא חיישינן וכו'.
 ב) ל"א ויהי בנשיי סביב הרי"ף
 צינמות סוף פרק ט"ז:

לעזי רש"י

ורוא"ה. יבלת.

מוסף רש"י

שומא. ורוא"ה צ"ה
 ור"ה לנגדל שער צה:
 (קדושין טו). ועורן צו.
 כשהגיע ל"ג ולא נשרו,
 י"ג לא פליג ר' יוסי, דאגלאי
 מילתא דלאו סימן הוי, ומצן
 י"ג שנה אחת מנדו רבנן
 דהוי סימן אפלו נשרו (שם
 ע"ש).

תוס' הרא"ש

כי יפליא מה ת"ל איש.
 כלומר אי היה כתיב כי
 יפליא בלא איש הא כל מי
 שיוודע להפלות אפי' קטן
 הבהה ת"ל איש איש ושי"מ
 דהאי דמרכינן קטן מבי
 יפליא היינו סמוך לאיש
 מכלל דכשהוא איש לא
 בעיי שיהא יודע להפלות
 ולא מסתבר ליה למידרש
 דקא פשטיה איש כי יפליא
 משמע דבעינן שיהא איש
 יודע להפלות משום
 שמילתא דפשיטא היא
 דכיון שהיא בן י"ג ולא
 החזיק כשטה שגורו נדר
 והקדשו הקדש כניל: בן ט'
 שנים שהביא שתי שערות
 יוסי ב' ויהיה דלמך: אי
 הכי תמאן. חוששין שמה
 נשרו אבל כל שנת י"ב
 ממאנת אפי' הוי תוך זמן
 כלומר תמון ואין חוששין
 שמה נשרו: אבל לחליצה
 בעי בדיקה. למה הכא
 לרבנן דקטנה לאו בת
 חליצה היא. ותימה דפי'
 התקבל אמר רבא ג' מדות
 בקטן הגיע לעונת נדרים
 נדריו נבדקין וכנגדו בקטנה
 חוללת אלא בת חליצה
 היא כל שנת י"ב. ופי' רבי'
 שמואל וכנגדו בקטנה לאו
 שגריעה היא לעונת נדרים
 קאמר אלא אומן הגעת
 נדרים של קטן קאי דהיינו
 שכשהוא בן י"ב שנה ויום
 אחד וק' לר"ת דבהרי"א
 קאמר רבא פ' מצות חליצה
 דקטנה שהגיעה לעונת
 נדרים חוללת והלמודא
 פסיק הכא והילכתא עד
 שהביא ב' שערות. ואומר
 ר"ת דאליבא דר' יוסי דאמר
 דקטנה בת חליצה היא
 איירי רבא וכן מוכח בהרי"א
 סוגיא דפ' מצות חליצה
 דקאמר התם מרבי ר' יוסי
 נלמד קטנה חוללת
 בפעויות דבעי' שהיה
 קצת בת בינה לחליצה
 צריכה כוונה וקאמר רבא
 עד שגיעה לעונת נדרים.
 ונ"ל דבהרי"א דבפי'
 התקבל גרס רבא משום
 דקאמר אחרי כן למכור
 בנכסי אצוי עד שיהא בן כ'
 ואמרינן בפי' מי שמת אמר
 רבא אמר רב נחמן בן י"ח
 מוכר בנכסי אצוי ולא
 מסתבר לומר הא דידיה הא
 דרביה דהא מסיק החם
 דמכללא איתמר ומתוך
 מעשה שבא לפניו:

תחלוץ וכי תימא מספקא ליה ומי מספקא ליה והאמר רבא א' קמ"נה רבא א'
 לכלל שנותיה אינה צריכה בדיקה חוקה הביאה סימנין ה"מ בסתמא אב"ל
 הכא דבדקו ולא אשכחו לא אי הכי תמאן חוששין שמה נשרו (א) הניחא
 למ"ד חוששין אלא למ"ד אין חוששין מאי איכא למימר דאיתמר רב
 פפא אמר אין חוששין שמה נשרו רב פפי אמר חוששין הני מילי לענין
 חליצה אבל לענין מילאן חוששין שמה נשרו רב פפי אמר חוששין והא חוששין
 בעלמא קאמר אלא לעולם דלא בדקה ולענין חליצה חיישינן ה"ובי קאמר
 רבא חוקה למילאן אבל לחליצה בעיא בדיקה אמר רב דימי מנהרדעא
 הלכתא חוששין שמה נשרו והני מילי היכא דקדשה בתוך זמן
 ובעל לאחר זמן דאיכא ספיקא דאורייתא א' אבל מעיקרא לא אמר
 רב הונא הקדוש ואכל לוקה שנאמר איש כי יפליא לגדור ולא
 יחל דברו כל שישנו בהפלאה ישנו בכל יחל וכל שאינו בהפלאה
 אינו בכל יחל מתיב רב הונא בר יהודה ב' יהודה (לרבא) לסויעי לרב הונא
 לפי

דכיון דהגיעה לכלל שנותיה דודאי
 הדיאה: ה"מ לענין (ט). דל"א אחיה
 למיחלץ לאחר זמן וצדקנו ולא אשכחן
 א ליה (א) חיישינן למימר גדולה היא
 ותחלוץ בהסימנין נשרו: אצל לענין
 מילאן חיישינן. שמה נשרו לחומר
 וקנאה צדיאה וצביא גט: והא חיישינן
 קאמר. ולא ודאי נשרו וחיישינן
 לחומר משמע: אלא לעולם.
 אינה ממאנת דרבא גדלה דקטנה
 הלכך מסתמא אמרינן כיון שהגיעה
 לכלל שנותיה ודאי אית לה ואינה
 צריכה בדיקה וצביא גט: ולענין
 חליצה חיישינן גרסינן. כלומר ולענין
 חליצה משום הכי אינה חוללת דחיישינן
 שמה לא הדיאה סימנין. ודקשיא לך
 האמר רבא חוקה הדיאה סימנין ל"ק
 כי אמר רבא חוקה למילאן דלא
 ממאנת מסתמא אצל לחליצה צביא
 בדיקה: חוששין שמה נשרו. ואם
 הגיעה לכלל שנותיה וצדקו ולא אשכחו
 לא ממאנת: ודקשיא סוד זמן.
 יתומה מדעת אמה ואחיה לדעתה:
 ובעל אחר זמן דאיכא ספיקא. דאשת
 איש דאורייתא דבשעת צביאה ללאחר
 זמן שמה הדיאה והויא לה ציאה זו
 קדושין גמורין דהא גדלה שוב אינה
 יוצאה צמילאן: אצל מעיקרא. דמכי
 עברה שמה דמתיה סרי ולא צעל לא
 חיישינן שמה נשרו דהא לא הו צה
 היכא דלא אשכחו אצל הדיאה אצל
 בגדולה דלמא אחיה לנחון הנבעלת
 תוך הזמן מניוק היודע להפליא: ואלו
 את הקדשו: לוקא. ואפי' דבצמילת
 אחריתי לאו צר עונשין הוא: כי יפליא.
 מיניה מרצין (תמורה צ: מופלא סמוך לאיש.
 מופלא יודע לפרש לשם מי נדר. סמוך
 לאיש שהוא סמוך לזא כלל גדול דהיינו
 שנה אחת קודם זמן שהוא ראו
 להביא שערות והיינו צמיונות כל י"ג
 וצמיונות כל י"ג: ולא יחל. אפי' דבצדי
 קרא לא כתיב בר ידור נדר וגו' ומופלא
 סמוך לאיש בכלל איש וסמין ליה ולא
 יחל דברו: ודע